

KONU: Patent Nasıl Alınır ?

OTURUM BAŞKANI : Prof. Dr. İsmail Bircan

KONUŞMACI : Gürşat Yalçınır, Mustafa Köksal

TARİH : 21 Mart 2007

YER: Atılım Üniversitesi Seyhan Cengiz Turhan Konferans Salonu

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAIL BİRCAN: Değerli konuklar sevgili öğrenciler, “nasıl patent alınır” paneline hoş geldiniz. Bugün iki değerli konuşumuz var, onlarla nasıl patent alınır panelini gerçekleştireceğiz. Solumda oturan değerli konuşumuz Sayın Mustafa Köksal, Türkiye Mucitler ve Araştırmacılar Derneği Başkanı, aynı zamanda TRT’de programcı yönetici, dernek olarak da bizim üniversitemizle geçtiğimiz ay bir protokol imzaladılar. Türkiye Mucitler ve Araştırmacılar Derneği ile Atılım Üniversitesi, buluş ve araştırma konusunda işbirliği yapacak. Bugün birlikte paylaşacağımız paneli de birlikte düzenledik dernekle birlikte, dolayısıyla ilk konuşmacımız Mustafa Köksal, size yarım saatlik süre içinde bir power point sunumu da yapacak, daha sonra ikinci konuşmacımıza söz vereceğiz, kendisi alanında değerli yetkili bir konuşmacı Uğur Kürşad Yalçınır. Türkiye’de kurulan ilk Türk Patent Enstitüsü’nün kurucu başkanı ve şu anda da Yalçınır Danışmanlık Şirketinin sahibi, özel sektörde çalışıyor. Değerli bir bürokrat ve mucit konusunda patent konusunda çok değerli bir üne sahip bir yöneticimiz, burada sizlerle yarım saatlik bir süre içinde sunumunu paylaşacak daha sonra ikinci turda soru cevap yapacağız

Ben her iki değerli konuşmacıya söz vermeden önce kısa bir giriş yapmak istiyorum. Biliyorsunuz sizler yüksek öğretim öğrencisi olarak birkaç yıl içinde buradan mezun olacaksınız üniversite diplomasına sahip olan gençler olarak Türk İş gücü piyasasında alanında yaptığınız ilgili mesleklerle iş gücü piyasasına katılacaksınız, dolayısıyla ülkenin kalkınmasına katkıda bulunan değerli gençler olarak Türk Milletine hizmet etmeye başlayacaksınız zaten bu hizmetinizde burada öğrenci olmakla başlamıştır. Çünkü, dünyadaki ve Türkiye’deki gelişmeleri, meslekle ilgili gelişmeleri ve diğer ekonomik sosyal kültürel gelişmeleri izliyorsunuz. Bunlardan bir tanesi de burada yaptığımız sosyal etkinlik. Nasıl patent alınır, ülkelerin gelişmişliği ve kalkınmışlığına ilişkin uluslararası literatüre girmiş 53-54 tane gösterge var. Bir tanesi biliyorsunuz kişi başına düşen dolar cinsinden milli gelirin büyüklüğü o ülkenin gelişmişliğini gösteriyor. Bir başkası, o ülke de çalışan iş gücünün ücretli olanlarının oranı, bir ülke de gelişmiş bir ülke de ne kadar çok ücretli çalışan varsa o ülke o kadar gelişmiş sayılıyor. Gelişmiş ülkelere baktığımız zaman, hem kişi başına düşen dolar cinsinden milli gelirleri yüksek, hem de ücretli çalışan oranı fazla, toplam çalışanlar içinde ücretli çalışanlar oranı %95'lere kadar çıkıyor, kalan %5’de işverenler oluşturuyor dolayısıyla bu tür 53-54 tane gösterge var. Bunlardan biri de gelişmişlik göstergelerinin birisi de, o ülkede alınan patent sayısının azlığı veya çokluğudur ne kadar çok patent alınırsa bir ülkede gelişmişlik sıralamasında üst sıraya çıkıyor dolayısıyla ister mühendislik alanlarında olsun ister fen bilimleri sosyal bilimler alanlarında olsun patent sayımızı arttırıp buluş sayımızı arttırmamız lazım. Buluş, sadece teknik elemanlara mühendislere özgü bir şey değildir sosyal alanlarda çalışanlarda buluşlar yapabiliyor ve bunu kanıtlıyorlar patent alıyorlar ürün piyasaya sürüyorlar ve bunu da ülkenin kalkınması açısından giderek artan bir şekilde teknolojiye katkı sağlıyorlar. Dolayısıyla bugün yapacağımız bu panel hem mühendislik alanlarında hem de diğer alanlarda eğitim görmüş kişilerin ileride buluş yapabilecek düzeye geldiklerinin ve bunun ülke kalkınmasına nasıl katkı sağlayacağı araştırması şeklinde bir panel olarak gerçekleştirilecek. Çünkü gerçekten önemli, patent almayı bilmezsek ve buluşlara yönelik olarak çeşitli Ar-ge çalışmaları yapmazsak ülkenin kalkınması daha fazla zamana yayılır, bizim kuşak sizin kuşağı sizin kuşakta bir sonraki kuşağa kalkınmanın tamamlanmasını ve gecikmesini sağlayacak şekilde politikalar üretir, uygulamalar yapar dolayısıyla bu hepimizin ayıbı olur. O nedenle her kuşak her gençlik kesimi kendisine düşen görevi etkin bir şekilde yapmak zorundadır üniversitelerin bir görevi de bildiğiniz gibi sizleri nitelikli yüksek eğitim görmüş yüksek öğretim görmüş meslek elemanı yetiştirirken bir taraftan da Ar-ge geliştirme çalışmalarını yapmak, araştırma-geliştirme çalışmalarını yapmak, danışmanlık yapmak, bu arada patent gibi buluş gibi çeşitli bilimsel ürünlere imza atmaktır.

Dolayısıyla bugün yapacağımız bu panel, nasıl patent alınır bu çerçevede sizlerle görüşlerini paylaşacak değerli konuşmacılarımız daha sonra ikinci turda sizin sorularınıza cevap verilecek karşılıklı şekilde soru cevap olarak tamamlayacağız.

Ben ilk sözü değerli başkan Sayın Mustafa Köksal'a veriyorum, süreniz yarım saat buyurun

MUSTAFA KÖKSAL: Teşekkür ederim, Sayın Rektörüm, sayın başkan, sevgili gençler, sizlere şimdi öncelikle bir buluşun öyküsünü sunacağım. Aslında bu öykü, belki siz o zaman bazılarınız hayatta değildiniz, son 25 yıldaki Türk mucitlerin ortak öyküsü. Tarihte okumuşsunuzdur sizin için tarih oldu biz o zaman gençlik çocuktuk, Kıbrıs Harekatı yapıldı. Kıbrıs Harekatında kendi gemimizi kendi uçağımızla batırdık bunun üzerine neden oluyor sorunun cevabı araştırıldı görüldü ki iletişim bozukluğu var, yeni bir sistem oluşturulması gerekiyor öykü de aslında burada başladı. Şu anda bizim üyelerimiz olan o zaman sizlerin yaşlarında veya bir iki yaş büyük yeni mezun gençlerden 5 kişilik bir grup oluşturuldu, bu sorun çözüldü. Ancak ondan sonra bu mucitlerimiz neler yaptı izleyelim, sese bakalım isterseniz durduralım sese bakalım ses sorununu bir çözssek hocam

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN : Efendim isterseniz baştan alalım geliyor değil mi arkaya ses

MUSTAFA KÖKSAL: Sevgili gençler şimdi buraya kadar izlediğiniz olayda bir kere beş arkadaş bir araya geliyorlar öncelikle bizim savunmamızla ilgili ciddi bir projeyi neticelendiriyorlar ondan sonra kurdukları şirketin devamı için bir şey yapmayı düşünüyorlar ve o zaman bilgisayarlar dünyada yeni geliyor diyorlar ki biz Türkiye'de bilgisayar üretimine başlayalım bununla ilgili gerekli projeyi hazırlıyorlar tabi mevcutları daha farklı hatta o zaman kişisel bilgisayarlar henüz daha dünyaya yeni yeni çıkmaya başlamış ve Türkiye'de bir bilgisayar üretimi yapabilecek bilgisayarın merkezi haline getirebilecek bir ekip oluşturalım ve bunu yapalım ancak bütün uğraşlarına rağmen bürokratik engellerle uğraşmaktan artık canları yanıyor çünkü geliştirdikleri mikro ciplerin üretimi Türkiye'de mümkün değil bunun basılı devrelerini Almanya'da yaptırılır yaptırılıyor fakat getiriyorlar Türkiye'ye Türkiye'de gümrükten alamıyorlar düşünün yani o zamanın Türkiye'sini o zamanın Türkiye'sini bir düşünün dediğimiz 25-26 yıl önce bunlar ve bu gençler mücadeleye devam ediyorlar yılmıyorlar devam edelim hocam orada durabiliriz orada bir durabiliriz şimdi arkadaşlar o zaman Naim Bey'in size anlattığı hadise gençler sizin gibiler bu 25-30 yıl öncesini çalışması tabi bugün bankalarda kullandığımız şeyler yok elinizde o banka kartları falan onlar icat edilmemiş şu anda işte doğal gaz alıyorsunuz kartla bunlar icat edilmemiş ancak Fransa'da işte bu jeton yerine geçen plastik kartlar var daha teknoloji akıllı kartları tanımıyor smart kart dediğimiz dünya artık bunu henüz bilmiyor böyle bir şey yok devam edelim hocam duralım evet duralım Sevgili gençler şimdi buluşumuzun öyküsü gerçek hayatta buyurun vurgulanmış yaşanmış Türkiye'de olayı görüyorsunuz bir tarafta devlet desteği olduğu zaman uluslararası boyutta bir icatta yapsanız eğer siz onun patentini almadıysanız her hangi bir gelecekte ülkeniz için ona bir yarar sağlayabiliyorsunuz ne de kendiniz için dikkat ederseniz smart kartları akıllı kartları icat eden mucitlerimiz bir Fransız Şirketi kurmuş yeni yeni bir şirket 5 kişilik geliyorlar teknolojisini alıyorlar bedavadan kullanıyorlar bugün milyarlarca dolarlık bir dünya devi oluyorlar patentin önemini anlatabildim mi kısaca demek ki patent her hangi bir icat yaptığınız zaman eğer siz onun kimler tarafından yapıldığını tescil ettirmezseniz o haklarınız herhangi birisi tarafından kullanılınca bir şey hak talep edemezsiniz işte biz nasıl bu şekilde Türkiye'de bir çok örnekler var bunun çok örnekleri ben 1987 yılında ilk patentimi aldığım zaman üstünde 1879 tarihini gördüm 1879 ihtilal dayatı kanunu diyor ve sinai mülkiyet devlet dairesi var patent ofisi yok hatta orada 3-5 mühendis arkadaş var onlarla gide gele gide gele iyice samimi olduk ondan sonra hatta benim buluşu da kabul etmediler böyle buluş olmaz diye üniversitelerde inceleme yapılıyor bazen olumlu geliyor bazen olumsuz geliyor patenti götürdüm siz kardeşim buraya yanlış mı yazdınız 1879 yılı ihtilal dayatı kanunu yazıyor dedim burada yav dedim o zaman Türkiye Cumhuriyeti Devleti yoktu ki yani 1800 bunlar 1879 değil de 1979 mu yoksa hayır dediler bu Osmanlıdan kalan bir kanun Abdulhamit'in 2. Meşrutiyet'te fes etti hatta kanunda değil kanun hükmünde kararname bu hala geçerli biz bununla veriyoruz patenti ve tabi patentle ilgili sorunlar var mucitlerin sorunları var biz bu sefer benim biraz da yapımdan 1989-90 yıllarında Türkiye'deki İcatlı olan kişileri ve patenti olan kişileri örgütledim işte onlardan bir tanesi

de Uğur Hocamdır ve ilk birinci bilim teknoloji şurası mucitler haftası kurultaylar başbakanla Cumhurbaşkanını şuraya buraya git gel derken bu projeye geldi oraya ve Türkiye’de patent enstitüsü kuruldu hocam devam edelim tamam süperdiniz çıkarınız sevgili gençler işte izlediniz yani bir öykü izlediniz burada başlangıçta hocam artık bunu şey yapabiliriz durabiliriz mesela şu şeyin başında da var bakın icadın şeyi olmaz büyüğü küçüğü diye bir şey olmaz gerçek detayda gizlidir derler ya belki ilginizi çekti bakın bu programın başında kendinden macunlu dış fırçası var Türkiye’de bir çok firma iflas ederken bunun patentini alan kişi bugün Avrupa’ya satıyor bunları ve yetiştiremiyor yani bir kullanımlık şöyle bir şey geliştirmiş basıyorsunuz macunu veriyor dışınızı fırçalıyorsunuz atıyorsunuz Avrupa’ya ihraç ediyor Avrupa ülkelerine ve şuanda yetiştiremiyoruz Türkiye’ye yaramıyor yani düşünün o bakımdan tabi patent almak icraat yapmak artık sizin için çok kolay neden kolay biz bu işe başladığımız zaman o kadar bürokratik engeller vardı o kadar problemle uğraşıyorduk ki şimdi devlet tarafından desteklenen projeler yapan kişiler bakınız ne gibi çileler çekmişler ancak sizin için her şey hazır artık buluş yaptığınız zaman buluşla patentle ilgili masraflarınız karşılanıyor purotatif masraflarınız karşılanıyor artı işletmek isterseniz sermaye veriliyor Türkiye’de bunları bu noktaya getirmek biz yıllarımızı verdik ama sizin önünüz açıldı artık daha sonra ki sorularınız olursa Uğur hocam bitirdikten sonra ben tekrar cevap vereceğim teşekkür ederim dinlediğiniz için.

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: Ben teşekkür ediyorum Sayın Köksal’a gerçekten hem görsel olarak bize sundu hem de dernek olarak yaptıkları çabaları özetledi soru cevaplarla bunu açacağız ben Sayın Yalçiner’e söz vermeden önce Uğur Hocaya söz vermeden önce kısa bir tanım yapmak istiyorum ki biraz daha konuyu ayrıntısıyla incelemeyen önce bu tanım çerçevesinde konuşmamızı devam ettirelim patent dediğimiz gibi buluş belgesi anlamına geliyor Fransızca bir sözcük ürün veya buluş sahibine veya sahiplerine icat ettiği ürünün satışı pazarlanması çoğaltılması benzerinin üretilmesi ve konusunda ayrıcalıklar getiren resmi belge anlamını taşıyor ve yada unvan anlamına geliyor yani patent alan kişi o unvanı da kazanmış oluyor dolayısıyla bir ülke de ne kadar patent buluş sayısı icat fazla ise o ülkenin gelişmişlik göstergeleri sıralamasındaki yeri en üstlere doğru çıkıyor başta söylemişim 53-54 tane bir ülkenin gelişmişliğine yönelik gösterge var kriter var bunlardan birisi kişi başına milli gelirse işte doğum oranlarından tutunda bebek ölüm oranlarına kadar şehirleşme hızına kadar veya çalışanların içinde ne kadar çok ücretli çalışan varsa ki bu da istihdamın tam istihdam olduğunu işsizlik sorunu olmadığını gösterir dolayısıyla patentte bunların arasındadır 10binlerce her sene patent Amerika’da başvurularak alınıyor bizde de onlarca şimdi bu konuda sanıyorum Sayın Yalçiner bize daha detaylı verecek ben kendisine sözü bırakıyorum buyurun efendim.

UĞUR KÜRŞAD YALÇINER : Teşekkür ediyorum sayın başkan. Mustafa Bey tarihsel gelişimi gerçek örnekleriyle birlikte anlattı, bu süreci birlikte yaşadık. Zaten gerçek buluş sahipleri filmde izlediğimiz Naim Sungur ve Önder Kefoğlu, 1980’li yıllarda gerçekten o zaman ki bakanlarımız Kahveci’yle birlikte Türkiye’ye çok parlak ve gerçekten de çok değerli buluşlar girdi. Zira o dönemde de birlikte onlarla bir çok çalışmamız olmuştur, benim bizzat. Ama patent başvurularını yapamadılar o topografla ilgili olarak, daha sonra sayaçlarla ilgili patentleri faydalı bile oldu hala da bunlar çalışmalarını sürdürüyorlar. Bugün ben size buluşların ve “patent faydalı belgesi” ile korunmasındaki ulusal ve uluslararası uygulamalardan temel bilgiler vereceğim. Temel bilgiler diyorum, çünkü patent işlemleri uzundur karmaşıktır, tabi bunları bilmeniz gerekmiyor, temelini bilmeniz yeterli bir patent almak için ne yapmalı bunu bilmeniz yeterli. Bunların temel özelliklerini size aktarmadan ondan önce bir genel kavram tanımını yapalım, yani patent diyoruz da patent kelimesini genel de her şey için kullanıyoruz ismimize patent aldık işte tasarımıza patent aldık vs terimlerini bugün Türkiye’de her yerde duyuyoruz. Bunlar aslında farklı kavramlar bunların ana adı, tanımı tek anlamına gelir. Altında üç ayrı alt kavram vardır birisi, fikri haklar diğeri sinai haklar, üçüncüsü de ticari haklar olmak üzere üç hak vardır. Bunların içinde patent bir parça diğerlerinin yanında bir başka parça bir başka hak türü bunların çok ayrıntısına girmek istemiyorum, ama fikri hakları şöyle kısaca tanımlayabiliriz herhangi bir eser üzerindeki eser sahibinin hakları fikri haklardır ve bunlar nelerdir, resimler filmler, müzik eserleri, besteler, heykeller, romanlar, şiirler vs ve bilgisayar programları ve veri tabanları hepsi birer eser sayılır. Bu eseri ortaya koyan kişi, kamuya sunan kişi o hakların sahibidir, eser sahibi öldükten sonra 70 yıla kadar yaşar bu haklar. Bağlantılı haklarda, bu eserin çoğaltılması,

yayılması, yani kasetinin CD'sinin yapılması, klibinin yapılması, filminin hazırlanması, radyo televizyon yoluyla yayınlanması haklarına da bağlantılı haklar diyoruz. Bu başlı başına bir kavram, patentin diğer hakların dışında bir kavram, bir sonra markayı görüyoruz.

Marka bir teşebbüsün mal hizmetinin diğerlerinden ayıran işaretlerdir, piyasada gördüğünüz her türlü malların ve hizmetlerin üzerindeki işaretlere marka diyoruz. Endüstriyel tasarım bakın hala patente gelmedik, endüstriyel tasarım bir ürünün tüm parçası üstündeki süslemeler, iki ya da üç boyutlu görsel biçimler, görünüm, endüstriyel tasarımdır yani şu, şu şeylerin biçimsel görünümü, bir endüstriyel tasarımdır veya bir bardağın biçimsel görünümü endüstriyel tasarımdır, ama bu bardak korunur mu hayır bu bilinen herkesin yıllarca kullandığı bir bardaktır, ama özgün yapıdaki bir şişe farklı niteliklerde görsel olarak işlevselliğe girmiyoruz endüstriyel tasarımla korunur. Örneğin ekranda gördüğünüz şişeler değişik tür endüstriyel tasarım örnekleridir. Coğrafi işaret kavramı, patente en son geleceğim coğrafi işaret kavramını biliyor musunuz hiç böyle bir kavram biliyor musunuz, -siz biliyorsunuz çünkü şuanda içimizde aramızda üç tane de Başkent Üniversitesindeki öğrencilerim bulunuyor Soyukan'da bunlardan bir tanesi- ama diğer arkadaşlara soruyorum biliyor musunuz coğrafi işaret nedir. Aslında her gün kullanıyorsunuz, markette peynir alırken veya halıcıdan halı bakarken diyorsunuz ki, Isparta halısı olsun veya İzmir peyniri olsun veya Trabzon ekmeği olsun gibi bir ifade kullanıyorsunuz. Yani bir ürünü bir yerin, bir coğrafi bölgenin adıyla anımsıyorsunuz, buna biz coğrafi işaret diyoruz. Herhangi bir ürünün niteliği, özellikleri, her hangi bir bölgenin iklimsel ve beşeri unsurlarıyla birleşerek adını o yöreyle birleşik anıyorsa anılıyorsa buna coğrafi işaret diyoruz. Bu da ayrı bir kavramdır, korunan kavramdır. Buraları hızlı geçiyorum, bir de entegre devrelerinin ciplerinin topografları ayrı bir koruma kavramıdır ve sonunda patente geliyoruz. Patent veya faydalı model, buluşlara sağlanan koruma türüdür, yani herhangi bir buluşun buluş dediğimiz sanayideki teknik bir problemin çözümüne uygulanan haklardır buna iki ayrı hak olarak görüyoruz bir tanesi patent diğeri faydalı model. Patentin anlamı dünyada yeni olan, ne zaman yeni patent başvurusu yaptığınız tarihte, yeni olan tekniğin bilinen durumunu aşan, yani basit olmayan ve de sanayiye uygulanabilen buluşlara patent verilir. Yani patent alabilmek için buluşun üç tane temel özelliğinin olması lazım. Üçünün bir arada dünya da yeni olması yani başvuru tarihinden önce dünyanın hiçbir yerinde hiçbir kimse tarafından kamuya açıklanmamış olması, ikincisi basit olmaması buluş basamağı kriterini aşması basit olmaması önceki bilinenlere göre üstün bir çaba sonucu ortaya çıkmış olması, üçüncüsü sanayiye uygulanabilir olması, yani teorik olmaması. Çünkü, teorik olanlar fikirler korunmaz korunan fikrin sanayiye uygulama biçimidir yani uygulama şeklidir. Faydalı modelde bakarsak bu üç kriterden biri yok basit olmamak kriteri yok basit olabilir yani ama dünyada yeni olma kriteri var ve sanayide uygulanabilir kriteri var demek ki bir buluşun patenle korunmasının temel şartı patent yada faydalı fark etmez, dünya da yeni olma şartıdır, yenilikte kamuya sunulmamış olma şartıdır. Yapmış olduğunuz buluşun literatürde daha önce patent yayınlarında dünyanın herhangi bir yerinde üretilerek piyasaya sürülmüş olması halinde patent alamazsınız. Bu nedenle kendi buluşunuzu piyasa sürüp belli bir süre de geçtikten sonra patent başvurusu yaparsanız gene alamazsınız, çünkü başvuru tarihinde yeni değil, diyeceksiniz ki biz yaptık biz piyasaya sürdük evet ama patentin temel kriteri diyor ki, buluşu açıklamadan önce başvurusunu yap. Örneğin aspirinin asensitik asidin bir ağır kesici olarak kullanılması, asensetik asidin patent başvurusu ret edilmiştir. Çünkü kamuya açıklandıktan birkaç gün sonra patent başvurusu yapılmıştır, yeni değil, o zaman kamuya açıklandığı için. Şimdi bu alanda uluslararası sözleşmeler var bu kuralları da önce tekrar öğrenerek geçelim çünkü dünyada uluslararası alanda en çok harmonize olmuş konu sinai haklar, fikri ve sinai haklardır. Bugün Türkiye'de patent alma şekli başvurusu ve sistemi nasılsa, Avrupa'da da öyledir, Amerika'da da öyledir, Japonya'da da öyledir, Mısır'da da öyledir, Bulgaristan'da da öyledir. Yani bütün ülkelerdeki sistem bir arada birbirinin hemen hemen aynıdır bazı nüans farkları varsa da bunlar sadece ülkelere serbest bırakılmış haklardır, 4 grup anlaşma vardır. Dünyada bir tanesi genel nitelikli anlaşmalar, sol üstteki Paris Sözleşmesi, WIPO Sözleşmesi ve TRIPS anlaşması. Kırmızı renklerde patentlere ilişkin anlaşmalar PCT Strazburg Budapeşte ve Avrupa patent sözleşmesi, maviler marka, sarılarda tasarım. Dünya fikri mülkiyet teşkilatı, dünyanın patentle ilgili fikri sinai haklarla ilgili bütün uluslararası işlemleri yürüten Birleşmiş Milletlerin kuruluşudur. Paris Sözleşmesi diye bir

sözleşmemiz var, biz dahil Türkiye dahil 150'den fazla ülkenin taraf olduğu bir sözleşme bu, uluslararası alanda anayasa niteliği taşır, bütün ülkeler bu sözleşmenin hükümlerini uygulamak zorundadırlar ve uygularlar. Bunun dört temel ilkesi var; birincisi korumanın askeri koşullarını belirlemiştir bütün ülkelerde askeri koşullar uygulanır, ikincisi milli muamele sınırsal etki ilkesi, üçüncüsü eşitlik dördüncüsü rüçhan hakkı, korumanın askeri koşulları şu biraz önce söylediğim cümlelerin dayanağı burası. Bütün ülkelerde kurallar bellidir, patent vermek için saymış olduğum yenilik sanayide kullanılabilirlik, buluş basamağı kriteri, aranacaktır yani herhangi bir ülke ben patent verirken dünyada yeniliğe bakmam ülkemde yeniliğe bakarım diyemez. Patent koruma süresi 20 yıldır bazı ülkeler 10 yıl bazısı 15 bizim önceki kanunumuz 1879 tarihinde yürürlüğe girmiş, ihtilal hayatı kanunda koruma süresi 5-10-15 idi başvuru anında başvuru sahibi birini seçiyordu o kadar süre korunuyordu. Bu tür temel kurallar temel özellikler, bütün ülkelerde aynıdır. O nedenle biraz önce dedim ki, Türkiye'deki sistemle Avrupa Amerika Japonya farklı değil, işte bu ana temel özellikler bütün ülkelerde aynıdır, bunun dışında bazı nüans farkları vardır dedim. Ülkelerde serbest bırakılmıştır örneğin, patent lisans sözleşmelerinin noter onaylı olmasını Türkiye zorunlu tutmaktadır. Avrupa'da noter onayı aranmamaktadır, bunun gibi şekli bazı farklılıklar vardır, kimisi milli manevi ilkesi, bu çok önemli herkes bunu yanlış biliyor efendim ben Amerika'da patent aldım bütün dünyada geçerli veya Türkiye'de aldığım patent bütün dünyada geçerli. Hayır sınırsal etki dediğimiz her alınan patent veya faydalı model veya marka veya tasarım verilen ülkenin o patenti veren ülkenin sınırları içinde geçerlidir. Başka ülkede, peki ne yapacağız, demek ki o ülkede de ayrıca başvuru yapmamız gerekiyor, yani ben Türkiye'de bir patent başvurusu yapıyorum, eğer Almanya'da da bu hakkı korumak istiyorsam Almanya'da Amerika'da başvuru yapmak zorundayım hakları orada koruyabilmem için, aksi takdirde patent hakkım sadece Türkiye'de geçerlidir. Terside geçerli, Amerikalının elindeki Amerika'dan almış olduğu patent Amerika sınırları içinde geçerlidir, bunu Türkiye'de de başvurusunu yapmak zorundadır Türkiye'de de hak elde etmek için. Bu nedenle dünya patenti, dünya markası, dünya tasarımı vs gibi bir kavram yada ifade yanlıştır, böyle bir şey yok. Şöyle olabilir, bütün dünya ülkelerinde aynı buluş için patent alırsınız, o zaman diyebilirsiniz ki dünyada tüm dünyada geçerli patentim var onun için bir patenti gördüğünüz zaman hangi ülkeden verildiğine bakmanız gerekiyor. O patentin Türkiye'de geçerli olup olmadığını da Türk Patent Enstitüsü internet sitesinden çok kolay öğreniyorsunuz. Ama bölgesel sistemler var, Avrupa Patenti, yani 36 ülke Türkiye'de dahil tek bir başvuruyla patent alabiliyorum veya Avrasya Patenti, Rusya, Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan vs ülkelerin 9 ülkenin birlikte tek bir ofisten verdiği bir patent var, bunlara bölgesel patent diyoruz. Bu sistemler geçerli ama dünya patenti yok. Eşitlik kuralı, bütün ülkeler bir başka ülkeye baş vurduğu zaman, o ülke vatandaşlarıyla eşit haklara sahiptir farklı uygulama olamaz ayrımcılık yoktur. Bu Paris Sözleşmesinin Trips anlaşmasıyla 1995 yılında birleştirilerek uygulamaya konmasından önce bazı ülkeler yabancılardan daha çok ücret kendi vatandaşlarından daha az ücret alıyordu, şuanda ücretler bütün ülkelere başvurularda yerli yabancı ayrımı olmadan aynıdır. Dördüncüsü rüçhan hakkı bu da çok önemlidir, neden önemli, biraz önce dedim ki patentinizi sadece Türkiye'de alırsanız, Türkiye'de geçerli başka ülkelerde de bu patentte hak elde etmeniz için oraya başvurmanız lazım, peki ne zaman, süre ne kadar zaman sonra, yani bugün patente Türkiye'de başvurduğum 5-6 ay 1 sene neyse bir süre içinde aldım, aradan geçti 3-4 sene sonra ben gittim Amerika'da da patent almaya kalktım alabilir miyim tersi. Amerikalı kendi ülkesindeki 3 yıl önceki patenti bunun Türkiye'ye başvurursa alabilir mi, alamaz. Niye alamaz, çünkü yeni değil. Türkiye'deki Amerikalı kendi ülkesindeki başvuru 3-4 yıl önceki başvuru orada da yayınlanmış olduğu için yayınlanmış olan bir başvuru o yayından sonra Türkiye'ye getirirse, Türk Patenti diyecek ki bu yayınlanmış hayır benim patentim var Amerika'da diyecek o eski, sen bana başvurduğun zaman bunu yayınlanmamış olması lazım. Dünyada, işte bunu sağlayabilmek için, bunu bu kuralları sağlam zemine oturtmak için rüçhan hakkı diye bir kavram ortaya konmuş. Olayın tersi de şu olabilir, ben Türkiye'de patent başvurumu yaptım patent işlemlerim sürüyor, bu arada ürünü ürettim 2-3 ay geçti, neyse sonra bunu Türkiye'de pazara verdim, bu arada Almanya'ya da pazara verdim, İngiltere'ye de verdim, pazara 7-8 ay geçti patent başvurumu yaptım orada Almanya'da İngiltere'de bu beni üyelik başvurumu etkileyecek, çünkü ben malı piyasaya verdim artık, kamuya sunuldu, Türkiye'de patent alabilsem dahi Almanya'da ve İngiltere'de alamayacağım, çünkü kendi malımı o patent

ürünü Almanya ve İngiltere için yeni değil o başvuru tarihi itibariyle, bunu önlemek için demişler ki bu 1885'te oluyor, bizim sistemimiz 1995'te kuruldu yani 100 yıl önce oluyor. Bizim kavramları Türkiye'ye oturttuğumuzda oturtmaya başladığımızdan 100 yıl önce dünyada diyor ki, bir ülkede yapılan başvuru varsa, patent marka ise, tasarımısa, bu başvurunun aynısı bir başka ülkeye aynen başvurulursa hiç değişiklik yapılmadan genişletilmeden daha doğrusu daraltılabilir aynı bir başka ülkeye başvurulursa eğer bu başvuru tarihi ilkiyle arasında 12 aylık süre ise aradaki başvuru sahibinin kendi yayınları kendi kullanımları kendi satışları belgeyi etkilemez yani patenti öldürmez, başvuruyu öldürmez. Bu markaysa eğer veya tasarımısa bu süre 6 aydır, dolayısıyla böyle bir kavram getirilmiştir, buradan biz ne anlıyoruz, patent başvurumu yaptığım tarihten itibaren benim 12 aylık bir rüçhan hakkı sürem var, başka ülkelere başvurmak için diyelim Almanya'ya, diyelim Avrupa Patenti, diyelim Amerika'ya başvurmak ilk başvurudan itibaren 12 aylık düşünme hakkım va. Bu süre içinde patentimin buluşumun ekonomik olup olmayacağını ve o ülkelerde pazar olup olmayacağını o ülkelerdeki patentlerimin maliyetinin ne olacağını düşünebilirim hesaplayabilirim ve bundan sonra da o ülkeler başvuru yapabilirim. Bu 12 aylık süre kesin süredir bu süre geçtikten sonra yapacağım başvurularda rüçhan hakkım kullanılmaz. Rüçhan hakkımı kullanamam patent almam çok büyük riske girer, çünkü o arada piyasaya mal vermiş isem veya bir yerde ben sempozyumda seminerde sunmuşsam büyük bir gazetede haber yapmışsam bit televizyonda konuşmuş isem o ülkelerde patentim olur. Onun için buluş yaptığınız zaman buluş yaptığınızı düşündüğünüz zaman, önce başvurunuzu yapın sonra kamuya anlatabilirsiniz. sizin 12 aylık rüçhan hakkı süreniz her zaman geçerli patent başvurusu nasıl yapılır. Patent başvurusunda bir form dilekçe var bu bilgileri çok ayrıntılı olarak Türk Patent Enstitüsü sitesinde bulabilirsiniz sitenin de adı çok kolay Türk Patent Enstitüsü kısa adı TPE www.tpe.gov.tr bu adrese girdiğinizde bir çok bilgiyi alabilirsiniz. Orada, bir form dilekçe var o form dilekçe internet sitesinde var, hemen indirebilirsiniz bu kolay işin en önemli yanı tarifname resim ve istemlerin hazırlanması, bir de ücret ödüyorsunuz 25 lira, 25 YTL, onu da Türk Patentin hesabına ödüyorsunuz, dekontunu ekliyorsunuz, en önemlisi tarifname istemler ve resimler. Daha önce buluş yaptınız, siz internet üstünden araştırdınız baktınız piyasayı da biliyorsunuz veya araştırdınız, bu buluşun aynısı yok diye bir karara varabilirsiniz, ama bu demek değil ki kesinlikle bu buluşun benzeri yok dünyanın hiçbir yerinde, sizin ulaşabildiğiniz yerlerde belki yok ulaşamadığımız yerlerde belki yayınlanmış olabilir. Benzeri bunun için önce bir patent araştırması yaparsınız, patent araştırmasını gene internette TPE sitesinde Türkiye'deki Patentler için veya gene TPE sitesinde linklerden yararlanarak Avrupa Patent Dünya Fikirleri Mülkiyet Teşkilatı veya Amerika Patenti Ofisi gibi sitelerde araştırma yaparak ki, buluşunuzla ilgili anahtar kelimeleri vererek en basiti veya o konu da daha önce buluşları olan firma isimlerinden araştırmanızı yaparak sizin yaptığınız buluşla benzer olan dünyadaki yayınlara ulaşabilirsiniz ve bu dökümanlarla kendi buluşunuzu karşılaştırırsınız, farklarınızı ortaya koyarsınız, zaten aynıysa başvuru yapmanıza gerek yok patent almayacaksınız demektir farklılıklar varsa sizin üstünlükleriniz varsa bunları bir kenara yazarsınız ve tarifnamenizi, resimlerinizi, istemlerinizi hazırlarsınız sonra da Türk Patent Enstitüsüne verirsiniz. Tarifname hangi bölümlerden oluşur, tarifnameyi bir makale yazıları gibi düşünün giriş gelişme sonuç gibi bir kısmı vardır. Ana kısmı, önce bir başlığı vardır bu buluşun adı vardır bunun arkasından buluşun ilgili olduğu teknik alan gelir bir o buluş hangi konu da bir buluştur örneğin plastik şişe kapaklarıyla ilgili midir yoksa mekanik bir şey midir kimyasal mıdır hangi konudur onu o konuyu bir paragraf yazarsınız, ondan sonra tekniğin bilinen durumu dediğimiz kısımda işte o daha önceki patentler bu tarih itibariyle başvuru yapılan tarih itibariyle dünya da bu konudaki diğer buluşlar patentler yayınlar uygulamalar ne varsa onları yazarsınız ve siz bu önceki bilinenlere ne kattınız yani buluş olarak bunu niye nasıl ne kadar nasıl ileri götürdünüz amaçlarınızı yazarsınız, sonra şekillerin listesini koyarsınız eğer şekil çizmişseniz bu şekillerin üzerine numaralandırma vardır o numaraların karşılıklarını yazarsınız. Birazdan şekilleri göstereceğim buluşu uzun uzun anlatırsınız ve nelerden oluşuyor nasıl çalışıyor vardığı sonuç nedir alternatif uygulamalarını nelerdir bunları yazarsınız, sanayiye nasıl uygulandığını yazarsınız biz buna tarifname deriz burada her şeyi yazarsınız. Bu 3 sayfada olur 30 sayfada olabilir bunu tümüyle yazabilirsiniz. Türkiye'de başvuracaksanız Türkçe, Amerika'da Avrupa'da İngilizce hazırlarsınız buluşun şekilleri yazılı kısım içermez gördüğünüz gibi sadece

numaralandırmalar vardır, bu bir çuval, deng dediğimiz malzemelerinin taşındığı çok büyük çuval, bu çuvallarda çok büyük problemler oluşuyor elektrostatik problemler ve içindeki kimyasal maddelerde patlama özelliği yaratabiliyor, firma bir Türk firması bu bütün dünyada patentlenmiştir bu denglerin içerisine çuvalların içerisine köşebentler atıyor, içine ağ biçiminde şerit biçiminde bunun üstüne antitoksit malzeme var, döşenmiş çok ince ve havadaki elektrik enerjisini daha doğrusu içindeki balk materyallerini oluşturan elektrik enerjisini havaya atarak patlamaları önüyor. Çok önemli bir buluş, bunun çizimine baktığınız zaman 1-2-3-4 diye rakamlar var bu rakamlar o buluşu oluşturan çuvalın her bir kısmını gösteriyor bir işte kulpu var iki çuvalın ağ biçimindeki köşementleri vs bunları tarifname içinde de numaraların karşılıklarını yazıyoruz. Şimdi geliyoruz en önemli kısma istemler, istemler bir patentte buluşun korunması istenilen unsurlarını tanımlar tarifnamede her şeyi yazdık, istem kısmında buluşun neresi koruyor onu yazıyoruz açık ve öz yazarız, yani korunacak kısımlar şunlardır örneğin bu şişe kapaklarını diyelim özel bir tasarım geliştirdik varsayalım ki bu kapaklar fisk ya şuanda çevirince kırılıp açılıyor, bu ilk hiç yoktu birisi bunu icat etti korumak istediğiniz kısım sadece kapağın şuradaki zayıf olan çevrildiğinde kopacak olan kısımdır, kapağın kendisi değildir tarifnameye kapağın korunmasını yazarsak korunmaz, böyle bir özelliği olan kapaktır demeniz gerekiyor ki korunan kısımlara istemlere bu şekilde yazmanız gerekir. Tarifnamenin kapsamı dışına çıkamayız ve tekniği bilinen duruma ait olan dökümanları da istemlerde yer vermeyiz, istenilen sadece buluşun bilinenden ileri giden kısımlarını kapsar, istemlere bir örnek bugün kimyasal başka da örnek yokmuş maalesef onu kullanacağız bu yaklaşık olarak %1 veya %25 arasında fosinofil yada bunun bir tuzunu içeren hadi tuzu boş verin fosinofil bir kimyasal madde ilaç sanayinde kullanılan yağlandırıcı olarak gliserin dibihanat içermesiyle karakterize edilen bir farmasotit formülasyon bu bir ilaç patentti. Bir farmasotit formülasyon bunun içinde %1 ila %25 arasında fosinofil etkin maddesi varmış, bir de her hangi bir miktarda gliserin dibiharar varmış bu dünya da yeniymiş, bu alınmış bir patenttir 2006 yılında alınmış bir patenttir ve Avrupa patentidir aynı zamanda, hem Avrupa'da hem Türkiye'de geçerli bir patenttir, ilaç sanayinde bugünde kullanılan bir patent, baktığımızda korunmak istenen burada %1 ila %25 arasında fosinofil. Ben şunu anlıyorum, isteme baktığımızda tersten bakalım patent alınmış bizde ilaç firmasıyız bu patente tecavüz etmeyeceğiz ama fosinofil kullanmamız gerekiyor çünkü yine etkin madde nasıl aspirin asetilsenik asidin etkin maddesi ise veya bir çok ilacın hepsi zaten etkin maddeleri var %1 ila %25 arasında formülasyon içinde %1 ila %25 arasında formülasyon içerisine fosifonil kullanırsam ve bunun yanına da yağlandırıcı olarak gliserin dibiharar koyarsan 1mg 1000mg falan fark etmez bu patentin içindeyim kapsamın içindeyim ne yapmalıyım %25'ten fazla %30 %35 fosinofil kullanırsam ve gliserin dibiharar kullanmazsam yağlandırıcı olarak bu patentin dışındayım diye yorum yaparız, bu yorum birinci aşamada bizi kurtarır tecavüz yok ama nasıl bir tecavüz yok, aynen tecavüz yok, sonra geçeriz ikinci aşamaya ve bunlar çok ayrı seminerler konularıdır yani birkaç saat anlatılacak seminer konularıdır, eş değerler doktrini kapsamında tamam %25 değil de sen %30 fosinofil kullandın sonuç değişti mi değişmediyse gene tecavüz var değiştiyse bu kez seninki bile patent alabilir, yaklaşımlarıyla analizler yaparız. Bunun ayrıntısına girmiyorum, ama ileri de bunlara da değinebiliriz şimdi patentin prosedürünü kısaca anlatayım faydalı modelle farkı nedir patentin sonra belki sorularınıza geçeriz daha da ayrıntılandırırız. Faydalı model basittir ucuzdur daha az maliyetlidir daha kısa zamanda elde ederiz, Faydalı modelimizi 8-10 ay gibi bir süre de patent başvurusunu yaptıktan sonra Türk Patent Enstitüsü şekli açıdan inceler, bakar ki, her şey tamam mı dilekçe tamam mı tarifname düzgün yazılmış mı, hatta şuna da bakar sağ taraftan 2 cm sol taraftan 2.5 cm yer boşluk bırakılmış mı şekiller çizgiler net yazılmış mı çizilmiş mi tarama var mı bu kadar, bu kadar ayrıntılı olarak bakar şekli eksik varsa bize bildirir derki sağdaki marjinleri 3 cm yap, yada 2cm yap bu kadar net. Onun için tarifnameyi yazdığınızda o kılavuzdaki marjinleri vs çok iyi okumanız gerekiyor, sonra Türk Patent Enstitüsü bunu yayınlar. Ekranında bir faydalı model başvurusu yayını görüyoruz bu yayından itibaren 3 aylık itiraz süresi başlar, 3 şahıslar bu bülteni takip eder, biz ediyoruz devamlı kendi müvekkillerimiz adına eğer yeni olmadığını düşünüyorsak buna itiraz ediyoruz, biz başkalarına başkaları da bizim başvurularımıza itiraz edebiliyor yeni olmadığını düşünürse, bu başvuru yayımlandıktan itibaren 3 ay beklenir itirazlar toplanır varsa ve alınan süre ile itirazlara cevaplar verilir sonra da faydalı model dergisi bir daha

bülten de yayınlanır faydalı modelin prosedürü 8-9 ayda tamamlanır yani başvurudan itibaren 8, 9 ayda faydalı model alırsınız itiraz gelmezse, itiraz gelirse bu 2-3 ay daha uzar patente geldiğimizde patent başvurudan sonra aynı faydalı modeldeki gibi şekli incelemeler geçer sağdan soldan üstten karakterler satır araları vs.ler çizimlerin metni düzgün mü atıflar tamam mı bunu geçtik sonra yayınlanır patent başvurusu olarak. Biraz önceki faydalı model başvurusuydu bu patent başvurusu, bültenine baktığımızda neyin ne olduğunu anlarız.

Altı tip yayın var, detaylarına girmeyeceğim bu yayından sonra yayına kadar veya yayından sonra, araştırma kurumunun inceleme süresine göre değişir bu Türk Patent Enstitüsü tarafından veya Avrupa Patent Ofisi veya Danimarka İsveç Rusya veya Avusturya Patent Ofislerinden bir tanesinde bu patent başvurumuz araştırılır, yani yeni mi sanayiye uygulanabilir mi ve buluş basamağı var mı araştırması yapılır bu ofislerde elli milyondan fazla patent dökümanı gene milyonlarca yayın dergi makale bilimsel yayınlar konferans yayınları vs hepsi bu saydığımız ofislerde vardır, Türkiye hariç, Türkiye’de Türkiye’de tam olmadığı için bu ofisleri kullanıyor bu ofislerdeki araştırma sonunda bana bir rapor düzenlenir, şu ekranın sağında gördüğümüz rapor bu rapordaki sol kolondaki x harfleri veya y harfleri bunun patentlenemeyeceğini gösterir eğer x veya y yoksa patentlenebileceğini anlarız, en sağ kolonda da numaralar var, bunlarda istem numaraları bir numaralı istem üç numaralı istem yani hangi istemin patentlenemeyeceğini hangisinin patentleneceğini buradan görebiliriz. Bu bizim için bir röntgen filmi gibidir, nasıl doktor filmi koyar ekrana da ışığa bakar işte ciğerinde şu bilmem nen de bu var okur da okur benzeri bir şeydir bunun ortak alanında geçen bilgilerde neden benim patent alamayacağımı gösteren karşı dokümanlarıdır ama bu demek değil ki ben kesin patent alamayacağım öyle düşünmüşüz bunu ben buna itiraz edebilirim karşı görüş verebilirim, yapıyoruz da nitekim ve uzmanı ikna edebiliriz patent alabilmemiz için onun için bu aşama da isterse incelemesiz patent alabilir başvuru sahibi isterse de incelemesiz patent yerine inceleme talep edebilir ve incelemeli patent yoluna gider inceleme. İşte burası asıl kritik noktası ve son noktası patent başvurusu araştırma raporundan sonra ben itirazlarımı yaptım karşı görüşlerimi verdim gerekirse de istemlerimde de düzeltmeler yaptım ekrandaki raporu alırız, yani bu inceleme raporu tereddütsüz kimsenin itiraz edemeyeceği bir rapor olarak patent verilir ve ondan sonra incelemeli patent alırsınız. İncelemeli patentin süreci 3–4 yıla varabiliyor incelemesiz patent süreci de 2 yıl içinde tamamlanıyor Türkiye’de. Dünyada da buna benzerdir patent faydalı model ve incelemeli incelemesiz patentin farklarını kısaca ekranda görelim sonunda sonuçta çok iyi bir buluşa faydalı model alırsınız alamazsınız denemez ama küçük bir buluşa faydalı model alabilirsiniz fakat patent alamazsınız faydalı modelde iki kriter var patentte üç kriter var araştırma raporunun düzenleniyor mu faydalı model de hayır itiraza açılıyor ama araştırma raporu incelenmesiz patentte de bu genel patentte de düzenleniyor. İnceleme raporu sadece incelemeli patente düzenlenir onun için bu incelemeli patentler çok önemli çok güçlü patentlerdir koruma süresi faydalı modelde 10 yıl incelemesiz patentte 7 yıl incelemeli patentte 10 yıl incelemesiz patent alırsanız 7 yıllık süre içinde inceleme talep ederek 20 yıla bile çıkarabilirsiniz kriterlere uygun olmasa da belgeleri faydalı modelde veriliyor, incelemesiz patentte de veriliyor ama incelemeli patentte mümkün değil bu işlem süreleri 8 ayda bitebilir faydalı modelde maksimum 8-10 ayda incelemesiz patentte 1-3 yıl ortalama 2 yıl incelemeli patentte 2-5 yıl ortalama 3-3.5 yılda elde edilebiliyor. Ben daha fazla devam etmeyeceğim uluslararası sistemlere geçmiyorum, çünkü süremi tamamladım sorularda varsa onları devam ederiz teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: Ben teşekkür ediyorum Sayın Yalçiner, gerçekten iki değerli konuşmacımızın uygulamaya yönelik olarak da yaptıkları sunumları izledik dinledik. Şimdi ikinci tura geçelim izin verirseniz, sorularınızı alalım sorularla birlikte eklemek istediklerini değerli konuşmacılarımız sizlerle paylaşacaklar ve ondan sonra da oturumumuzu kapatacağız, efendim buyurun

SORU: Hocam çok teşekkür ederim, önce şunu sormak istiyorum, bir buluş yaptık ama neden patent almak gerekiyor yada diyelim ki herhangi başka bir insan aynı şeyi buldu kullanmaya başladı üretmeye başladı. Bunun bir suçu cezası var mı, yaptırım var mı, yada biz ürünüme patent aldığımız zaman nasıl para kazanacağız, yani hani binlerce dolar milyonlarca dolar şeyden söz ettiler Mustafa Beyin sunumunda bunun yolu nedir, neden patent almak için bu

kadar uğraşalım, bir de maliyetinden söz etmediniz yani patent almak bize kaç liraya mal olur aşağı yukarı bununla ilgili ben şöyle bir şeye bağlamak istiyorum. Mesela Coca Cola'nın patenti olmadığı söylenir neden o kadar büyük bir firma böyle bir patent almaya gerek duymadan kendi formülünü satmıyor.

UĞUR KÜRŞAD YALÇINER: Şimdi üç soruyu üç başlık altında değerlendireyim. Bir tanesi Coca Cola, ondan başlayacağım, ikincisi cezalar yaptırımlar neler, üçüncüsü niye patent alıyoruz ve böyle milyonlarca dolarları nasıl kazanırız diye bu rakamlar nasıl elde edilir evet üçü de çok güzel soru. birincisinde Coca Cola, kavramları kısa geçtim başta birinci slaytımda o birinci slayt aslında minimum 1.5 saat anlatılabilir belki 2 saat anlatılabilecek bir slayt ben onu sadece 1 dakika da geçtim. Ticari haklar diye bir kavramdan bahsettim, ticari hak; 1, Ticaret Unvanları şirket unvanı, 2 know-how, gizli bilgiler, 3 Ticari sırlar trade secrets dediğimiz kavram Coca Cola burada know-how kavramı içerisinde, know-how şu, herhangi bir işletmenin kendine ait üretim pazarlama vs ilişkin gizli, kendince sadece kendinde saklı olan bilgilerine biz gizli bilgi deriz. Coca Cola'nın etkin maddesinin içeriği açıklanmamıştır, patent anlatırken hep ne dedim koruma süresi 20 yıl, patent başvurusu yayınlanır, patentin temel felsefesi yayındır, buluşu yayınlayacaksın, herkes bunu görecektir yapamayacak, onu 20 sene sonra herkes yapacak, Coca Cola bu yolu kullanmamış, Coca Cola etkin maddesini hiç açıklamamış, bugün Coca Cola dünyanın herhangi bir yerinde, Amerika'da veya bir başka ülkede üretilir, etkin madde varillerle gelir, Ankara'daki bilmem neredeki Coca Cola fabrikasında, su ile şeker karıştırılır, kutulanır, şişelenir satılır. Türkiye'deki hiçbir kimsede, onun çalışanı da bilmez nasıl yapıldığını bir tek Amerika'da bir kaç kişi bilir onlar üretir, bu know-how gizli bilgidir trade secret dediğimiz ticari sır, buna da Mc Donald's örneğini veriyorum gene ticari işletmenin kendine özgü üretim pazarlama teknikleri sunum teknikleri vs oluşan bir dizi gizli bilgi bu bilgiyi, McDoalds dünyanın neresinde giderseniz aynı lezzeti alırsınız aynı dekoru görürsünüz aynı hizmeti alırsınız bunun kuralları vardır. Kitaplar gibi hangi hammaddeyi kullanacak eti nereden alacak neyle pişirecek vs bunu açıklar kime açıklar kendi iş yaptığı kişilere açıklar, mesela Coca Cola'nın etkin maddesini Türkiye'de Coca Cola'nın hiçbir çalışanı bilmez, ama Mc Donald's'ın bütün ticaret sırlarını Türkiye'deki Ankara'daki Mc Donald's restoranındaki herkes bilir, et böyle olacak, sunum böyle olacak müşteriye şöyle hitap edilecek. bu bir ticari sırdır, kendi kişilerine aktarılır Coca Cola patent almadığı için know-how olarak koruma sağladığı için koruma süresi açıklandığı ana kadardır ne zaman açıklarsa kim bunu çözerse yani "trade secret" o etkin maddeyi çözüp yüzdeleri çıkartıp da birisi yaparsa onun koruma süresi biter know-how kalmaz, onun için coca cola'nın.

Cezalara dediniz, cezalar çok ağır biraz yanlış yere bastım evet cezalara geçmeden şeyi bahsedeyim. Cezalar üç türdür, bir tanesi gerçeğe aykırı beyan, ürün patentli olmadığı halde patentliymiş gibi kişinin üstünde yazıyorum "patent alınmıştır patentli üründür" bu yok bunun cezası 1 yıldan 2 yıla kadar hapis 14 veya 27 milyar ki bu arttı geçen yılın rakamlarıdır yaklaşık 17 ile 50 bin YTL arasında para cezası veya her ikisi. İkinci tür suç, hak sahibi olmadığı halde işlem yapmak "patentim yok patentim için işlem yapıyorum" demin ki gerçeğe aykırı beyandır. Ayrıca patent aldım, patent işlemlerim tamamlandı, belgemi aldım, patent aldıktan sonra her yıl bir ücret ödenir Türk patentten aldıysa Türk Patenti, Amerika'dan aldıysak Amerika bu yıllık ücretleri ödemezsen patent ölür patenti ölmüştür, ben gidip dava açıyorum gidip ihtar çekiyorsam bu suçtur, bunun da cezası 2 yıldan 4 yıla kadar hapis pardon bu erken oldu 2 yıldan 3 yıla kadar hapis 27 veya 50 milyar arasında para cezası. Üçüncüsü işte tecavüz birisi kalktı benim patentli ürünümün aynısını veya eş değerini demin söylediğim eş değerlere göre piyasada başladı satmaya, mahkeme yoluyla dava açılır ürünler toplanır, ürünler benim patentime benziyor aynıysa istemlerimle karşılaştırır o zaman bunun hukuki işlemi yapılır. Hukuki işlem iki türdür, burada yazarlar ceza bunu Cumhuriyet savcılığı yapar yani Cumhuriyet Savcılığına şikayette bulunuruz o gerekli araştırmayı yapar davayı açar istisnai haklar ceza mahkemesinde de dava görülür karar verilir. Hukuk mahkemesi de ayrı bir yoldur onda ceza yoktur, yani hapis gibi orada ekonomik yaptırım vardır ne kadar beni zarara uğratmışsa o zararın karşılığını isteriz. Gelelim şimdi nasıl böyle milyonlarca dolarlık paradan bahsediliyor patentten. Patent aslında bir piyango biletidir diye düşünüyorum her zaman, ama geleceğini görebileceğimiz piyango bileti ki, o kaç milyon bilet basıldıysa o kadar da bir değil

şansı daha yüksek bir şans, kendi şansınızı yükseltebileceğiniz bir piyango biletidir, bir buluş yaptınız o buluşun ekonomik değer taşıyıp taşıyamayacağını bir şekilde görmeniz lazım, eğer bu sektördeyseniz bunu görürsünüz nerelerde satılabilir görürsünüz ve bunun maliyetini ve karını bilebilirsiniz ve ondan sonra da bu yola çıkarsınız. Şimdi ekrandaki örneğimizde, Naim Bey takograflardan bahsetti, ondan öncede aslında kartlardan bahsetti bilgisayar kartlarından. Bilgisayar kartları bürokratik engellerle tamamen öldü, çok daha büyük bir gelişme sağlayabilirdi onu kullanım alanı çok daha geniş olmadı. İkincisinde ne yaptı çok önemli bir şey yaptı bu konudaki mevzuatı hem uluslar ve hem uluslararası mevzuatı Avrupa mevzuatı çok iyi analiz etti kendisi de bana söylemişti eğer devlet birinci de yaptığı hatayı ikinci de yapmasaydı ikinci de yapmadığı için takograflardaki mevzuatı da düzgün hale getirdiği için uygulamaya geçti bir kısım hepsi de geçemedi o kartlı ehliyetlerin üzerindeki ciplerde de başta uygulayamadı devlet desteği tam olsun mevzuatı tam uygulasin Avrupa Birliği bunu yaptı çağırdı onları geldi aldı bilgileri patent daha alınmamıştı zaten ve uyguladı.

Demek ki bir buluşun ekonomik değerini görürsek ilerde bunun pazarlarını da görebilirseniz bu buluşa yatırım yaparsınız maliyetlerini söylemedim onu da söyleyeceğim onu da ekrana getireyim, bu arada patent başvurusunu yaptıktan sonraki harcayacağınız masrafları tahmin edersiniz, bunu ben size hemen söylerim, Türkiye için basit Avrupa için basit uluslararası için basit her ülke için dersiniz bunları çıkartırım çoğu burada var ekranda tabi ki hepsi.

Bu patent şuanda 3 yaşında yani 3 yıl 3 yıllık bir patent her yılda on bin dolar ödüyor bu ülkelere patent başvurusu için ama siz yaklaşık 50-60 bin dolar masrafı gözden çıkarmanız için en az 100-150-200 bin dolarlık bir gelirin gelmesini görürseniz bu patent başvurusunu yaparsınız, ondan sonra ilgili firmalarla yazışarak onun satışına geçebilirsiniz. Satış miktarı ne kadar çoğalacaksa bu tamamen tahminlere bağlı maliyeti de, patent satışının maliyeti de ona göre çıkar. Şimdi bir başka örnek vereyim, başka sorulara geçmek için daha uzatmayacağım, permatik diye bir firma var Türkiye'de gene 80'li yıllar filmde gördüğümüz Naim Beyin Önder Beyin o ilk dönemlerindeki buluşları döneminde 1985-86 olabilir bir tıraş bıçağı çıkardı o zaman ilk permatik adıyla yeni çıkıyordu piyasaya, bu dandi cikletlerinin bir başka yan kuruluşudur permatik idi bir tanesi de zaten o patentle bitti. Bir strip bir tane şerit takıyor permatik jiletinin üst kısmına yukarıya doğru suyla ıslatıyorsunuz yukarıya doğru çekerken sabunluyor aşağı doğru jiletle indirirseniz de tıraş ediyor böyle bir buluş yaptı, bir jel var üstünde birkaç kullanımlık gene o çok tek kullanımlı çift kullanımlı permatiklerde üstünde bir şerit sadece onun da kimyasal maddesi belli suda çözünüyor yukarı çekerken sabunluyor yani orayı yumuşatıyor yumuşatmıyor da yağlandırıyor aşağıya çekerken de tıraş ediyor böylece bir yukarı bir aşağıya tıraş oluyorsunuz sabunsuz. Bunun Türk Patent başvurusu yapıldı ve hemen alındı o zaman Avrupa Patent başvurusu yapıldı onun tarifnameleri ben yazdığım için biliyorum, o zaman ben Ankara Patent bürosunda çalışıyordum yeni mezun olmuştum Avrupa Patent başvurusu yapıldı Amerika patent başvurusu yapıldı bir süre sonra derbi firması bildiğimiz bu tıraş bıçaklarının firması geldi, Türkiye'de 80 milyon dolara verdi fabrikasıyla birlikte patentti aldı, çünkü biliyordu ki o patenti 80 milyon dolar verse bu kişi Nesim isimli bir kişiydi onu yapan bulunduğu için başka bir buluş gene yapacaktı fabrikasıyla birlikte tümüyle aldı, yani bütün olanaklarıyla aldı o günkü ederi 80 milyon dolar değildi paranın derbi dediğim jilet firması şuan ki jilet firması. E vet başka soruya geçebiliriz.

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: Evet sizden alalım.

Soru: Hocam çok teşekkürler böyle bir imkanı sunduğunuz için, benim sormak istediğim nokta günümüzde yazılım sektöründe gelişmekte bildiğim kadarıyla, Amerika'da patent olanakları var peki ülkemizde yazılım konusunda patent alabiliyor muyuz, hiç uygulanmamış bir alanda yazılım ürettiğimiz zaman haklarını koruyabiliyor muyuz?

UĞUR KÜRŞAD YALÇINER: Şimdi bu bugün Avrupa'da çok tartışılan bir kavram, yazılımların patentle korunması, Amerika, bu konuda da belki 3 saat konuşabilir çünkü bir çok yerde makalelerim yayımlandı ve bilgilerim oldu Amerika her şeye patent veriyor yazılımlara salt yazılımlara da patent veriyor internet patentleri dediğimiz internet üstündeki en önemlisi bunlardan Amazon.Com'un patentidir, davaları yıllarca sürmüştür daha bir çok da sayabiliriz. Amerika hepsine patent veriyor salt yazılım olsa dahi. Avrupa'ya geldiğimizde Türkiye'de Avrupa sistemi kararı diyor ki, eğer bir yazılım salt yazılımsa patent verilemez, bir yazılım bir cihazla

bütünleşik ve o cihazın çalışmasını sağlayan bir yazılımsa tamam, cihazla birlikte patent verilir yazılımın şimdi tabi büyük yazılım şirketleri microsoft oracel vs sıkıştırıyor. Avrupa'yı diyor ki bunları da patentle koru ama bir diğer yandan da open software dediğimiz açık kaynak kurulu yazılımlarda serbest kalmasını bütün her şeyini istiyor baskı altında. Avrupa'da bir miktar yumuşar gibi oldu fakat Avrupa Parlamentosu bunu onaylamadı Avrupa Patent Ofisi bunu vermek istiyor, ama sonunda şuna karar verdi. Teknik karakter içeriyor ise bir buluş, teknik karakter yazılıma dayalı ise teknik karakter içeriyorsa patentlenebilir. Buradan, Amazon'un one click patenti ki, uzun bir adı var one Click patentini Avrupa 7-8 yıl sonra içinde teknik karakter yakaladığı için tescil etti ama baya bir istemlilik kısıtlanıp daraltıldı çok daha işe yarar hali kalmadı, yazılımlar salt olarak patentle korunmaz, Türkiye'de ve Avrupa'da ancak teknik karakteri var ise, teknik karakter nedir diye sorarsanız, 1 saatte Hocam bitiririm ayrıca onu başka bir konferansa bırakalım onu, ama Amerika'da hepsi korunur.

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: Teşekkür ederiz sizde, sonra sizde.

SORU: Benim ismim Abdülkerim, öncelikle sizlere hoş geldiniz demek istiyorum. Ben elektronik 1. Sınıfta okuyorum soracağım soru belki panelimizle tam ilişkili değil ama böyle bir fırsat bulmuşken değerlendirmek istedim. Mesela ben öğrenci olarak bir proje düşündüm, bu projeyi öğrencinin de gelirleri imkanları kısıtlı olduğu için bazı kurumlar tarafından desteklenme ihtiyacı var biz bu destekleri nerelerden bulabiliriz, mesela Avrupa Birliği bizi bu konu da bazı imkanlarla destekliyor mu acaba ?

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: Evet Mustafa Bey yanıt verecek ben de senin soruna bende biraz

MUSTAFA KÖKSAL: Önümüzdeki Cumartesi Çarşamba günü yine panelimiz var burada bu konuları işleyeceğiz geniş olarak

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: Panelin konusunu da ben söyleyeyim "Nasıl Mucit olunur, İcat Nasıl Yapılır", 28 Mart gene bu salon da saat 12:30-13.30'da Sivil Girişim ve Gönüllü Çalışma Koordinatörlüğümüzle birlikte dernekle yaptığımız bir konferans olacak, iki konuşmacımız var Haluk Şenerli Planlama Teşkilatı Danışma ve Uzmanı Mustafa Köksal Hocamız yapacak. Daha ayrıntılı olarak bunu tartışacağız ama bende bir şeyler eklemek istiyorum şimdi bu tür başvuruları Avrupa Birliği projesi olarak da gerçekleştirebilirsiniz yani öğrenci olarak da başvurmak mümkün çünkü gerek araştırmacılar gerek öğrenciler başka bir kurumdan veya bireysel olarak veya iki kişi bir araya gelerek projeye Avrupa Birliği fonlarından destek isteyebilirler dolayısıyla bu tür yapacağınız patent başvuruları içinde belki bu Avrupa Birliği projelerinden finansman desteği sağlamak mümkün olabilir, ancak buluşun ortaya çıkmış olması gerekir bir anlamdaki size bu tür destekleri sağlamaya devam etsin şimdi gerçekten buluş ve mucit olma konusunda Türkiye bir hayli geri gerilerde, ben senin sorduğun soruyu da biraz daha açacak şekilde birde Uğur Hocaya da soru sormak istiyorum yani paylaşalım diye Türkiye'de yılda kaç patent başvurusu oluyor, gelişmiş ülkelerde bu ne kadar oluyor bir kıyaslama yaptığımız zaman biz neredeyiz, onlar nerede, biz nereye gidiyoruz onlar nereye gidiyor bir rakamımız var mı bu konuda.

UĞUR KÜRŞAT YALÇINER: Var, ondan önce çok kısa bir ek yapayım patent başvurularında yazdığım ücretler bunlar vekilsiz yapacağınız başvurulardaki ücretlerin yalnız yeni bir sistem kuruluyor şimdi TÜBİTAK tarafından Türkiye'de yapacağınız patent başvurusunun ilk o 25 liralık masrafı hariç diğer masrafların tamamını TÜBİTAK karşılıyor vekil tutarsanız da vekil içinde 450 YTL kadar ücreti size veriyor daha sonra öyle hemen vermiyor birkaç ay sonra PCT başvurusu yaparsanız uluslararası başvuru onda da yaklaşık 4milyar lira bir para çıkıyor cebinizden onun 3 milyarını geri veriyor ekip içinde yine 450 lira geri veriyor bunlar aslında çok iyi denebilecek çok iyiye yakın desteklerdir buluş yaptığınızda bunu birilerine anlatmadan önce yapısal olarak bir oluşturup patent başvurusu yapın yapınız mutlaka onayını elinize alın ondan sonra 12 aylık rüçhan hakkını alırsınız ve götürürsünüz birisiyle konuşurken başvurum var dersiniz. Yaşanmış çok örnek var, Türkiye'de de var, dünyada da var, Amerika'da bu konuda çok dava var buluş yapan parası az olan kişiler gidip firmalara anlatıyor firmalarda diyor ki yok sağ ol teşekkür ederim ben ilgilenmiyorum bir süre sonra o firma veya o firmanın teknik bilgileri verdiği başkaları o buluşu razı edebiliyor. Türkiye'de de birkaç örneğini ben duydum onun için başvurunuzu yapın onu kenara koyun görüşmelerinizi ona göre yapın gizlilik sözleşmeleri yapmanız gerekir mi

onlarla uğraşamazsınız zaten çok da kolaydır bir yanınıza bir avukat yada patent vekili alıp gitseniz o da ayrı bir masraf patent başvurusu yaparsınız görüşmenizi yaparsınız şimdi Türkiye'deki patent başvuruları ekonomik göstergelerin bir tarihsel olarak değerlendiriyoruz nasıl dünyada patent başvurularındaki değerlendirme yöntemi şudur bir ülkeye bir yılda yapılan patent başvurusu kaç tane o başvuruları kaçını yerli vatandaşlar yapmış kaçını yabancılar yapmış mantığı ile bakarız bugün dünyada patent başvurusu sayısı yerlinin yabancından daha çok olduğu tek ülke Amerika Birleşik Devletleridir yani Amerika'da %50'den fazla baş yıllık başvurunun yıllık başvuru sayısı yılda 200 binden fazladır ayrıca yılda 200 bin den fazla başvurunun 100 binden fazlası Amerikalılar tarafından yapılır diğer kalanı da yabancılar tarafından yapılır diğer ülkelere baktığımızda hep yabancı sayısı fazladır ama nasıl fazladır Almanya'da %55'e 45 yani 55 fazla veya 60'a 45 yılda yıla değişiyor Avrupa Patent Ofisinde gene bu rakamları görüyoruz Türkiye'ye geldiğimizde Türkiye'deki başvuru sayısında yabancı oranı yerliye göre çok fazladır nasıldır yaklaşık bugün için konuşmayım son rakamları bilmiyorum ama benim başkanlığım döneminde 1992-99 arası yıldaki başvuru sayısı yaklaşık 1000-1500 iken Türkiye'deki toplam bunun 100 150'si yerli başvuruydu yani %10 civarı idi bu geçtiğimiz yıl patent başvurusu sayısı 7000'ni buldu yıllık bununda sanıyorum %20'si son istatistiği çıkartmadım ama rakam yükseliyordu %10 itibaren %20'si yerli iyiye gidiş var fakat genel rakama baktığımızda Türkiye'deki başvuru sayısının 7000 olması çok düşük bir rakam yabancı yaklaşık 5000 atıyorum 5000-5500 yerlisi de 1500 bir ülkenin eğer ekonomik olarak yabancı sermayeye açık bir ülke olduğunu görmek istiyorsanız o ülkede yabancıların yaptığı patentin başvurularına bakacaksınız bugün Yunanistan'a yapılan başvuru 70 bin Türkiye'ye 7000 oluyorsa Türkiye'yi demek ki yabancılar ya hala yatırım için uygun bir ülke olarak görmüyorlar patent sistemi de kötüydü patent sistemine bağlı olarak görünüyorlardı ama şimdi sistem yenileşti modernleşti ama yine görmüyorlar ama başvurularınızın yerli başvurularımız sayısı çok az nedenlerinden birincisi kültür yoktu hala az yani patent kültürü yok ikincisi masraflar çoktur demin dediğim 1500 dolar kaç kişi verebilir burada kaç sanayici verebilir .

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: Peki buyurun soruya sizin ekleyecekleriniz var.

MUSTAFA KÖKSAL: Efendim şimdi sevgili gençler, biz tabi derneği kurduğumuz yıllarda mucit icat patent bu tip şeyler Türk kamuoyu gündeminde hiç yoktu hatta mucit dediğin zaman kamuoyunda sihirbazla karıştırılırdı bu kavram bile karışmaya başlamıştı, işte sihirbaz gibi bir insan algılanırdı. Geçen süre içerisinde ciddi manada mücadele edildi bu sahada bugün Türkiye'nin bulunduğu nokta çok iyi bir noktadır gözden kaçan bir şey var Uğur Hocamın anlattıklarını ben izlerken bir konuya açıklık getirmek gerektiğini duydum, şöyle ben tabi benim işimin gereği bu Türkiye'de neler oluyor Türk icatları nerelerde neler yapılıyor bunları araştırıyorum TRT'de yayınlıyorum bir kısmını yayınlıyoruz bir kısmını yayınlamıyoruz her neyse şimdi Türkiye'de özellikle 2000'li yıllardan sonra muazzam bir gelişme başladı sanayimiz hızla ar-ge kurmaya başladı özellikle özel üniversitelerimizde ileri teknolojiye dayanan gruplar oluşturulmaya başlandı ve ileriki günlerimizde aylarımızda veya yıllarımızda yıllarda diyelim ben sizlerle tanıştıracığım elektronik çağını foto çağına dönüştüren Türk mucitler var ileri teknoloji de nano teknoloji de icat yapmış. Ancak bunlar tabi patentlerini Türkiye'den almıyorlar, çünkü nano teknoloji konusunda Türkiye'de bunun korunmasının bir anlamı yok bugün için ne yapıyorlar Avrupa'dan alıyorlar, Avrupa patenti alıyorlar, Türkiye'de işin içine girmiş oluyor. Bizim istatistiklerimize baktığımız zaman Türkiye'de görünmüyor ama Türkiye'yi de koruma içine almış Amerika'dan almış Japonya'dan almış çok ileri düzeyde mucitlerimiz var bilim adamlarımız var bizim. Yalnız sakın karamsar olmayın şu anda Türkiye'deki Türk mucitlerinin bilgi birikimi küresel düzeydedir hatta bazı konularda aşağı yukarı en derin ülkelerle yarışıyorlar hatta sizlere ben buraya ileride her üniversite uygun bulursa onları da davet ederim şuan Amerika Birleşik Devletlerine Avrupa Birliği ülkelerine teknoloji satan firmalarımız veya mucitlerimiz var hiç karamsar olmayın size yine ben burada yine bir müjde vereceğim. Biz biliyorsunuz Atılım Üniversitesiyle dernek olarak bir anlaşma yaptık, burada buluş kültürünü icat kültürünü üniversite içerisine yaygınlaştırılması ve yeni buluşlar yapılması patent alınması şimdi bu vesile ile sizlere açıklıyorum bir grup oluşturun gençler aranızda bir grup oluşturun bunun adına diyelim ki mucitler ve araştırmacılar klübü olsun bizim bu şekilde gençlik klübümüzde var

aramızda toplanalım ve ayırım yapmayalım bakın bu çok önemli gençler bu Türkiye’de henüz özellikle üniversitelerde bazı yerler hariç tam olarak oturmadı icat yapmak için ila da mühendislik okumak gerekmez veya teknik bir konuda okumak gerekmez önemli olan fikrin üretimidir fikir üretimidir.Şimdi bu grubumuzun içerisine felsefe okuyan hukuk okuyan mühendislikte okuyan efendim, uluslararası ilişkilerde okusun, sosyolojide okusun, ancak fikir üretmek icat yapmaya hevesli bir grup oluşturalım. Çünkü bir icadın pazarlama boyutu var işletme boyutu var tasarım boyutu var efendim müşteri psikolojisi boyutu var bu sadece icat yapıp da bitmez yani o bakımdan arkadaşlar böyle bir grup oluşturalım bakınız Hacer Hocam üniversite adına bu konuda dernekle iletişim kuran hocamız bu şekilde bir grubun içerisinde görev almak isteyen arkadaşlarımız Hacer Hocama bildirsınler zaman zaman ben size Türkiye hatta Yurtdışından dahi en ileri teknolojiler konusunda çalışan hocalarımızla diyalog kurdurup buradaki hocalarımızla da diyalog kurarız ve bu sene içerisinde Atılım Üniversitesi olarak bir icat yapıp patent alalım artı uygulamaya sokalım yani yaptığımız icat vitrinlerde falan kalmasın insanlar alsınlar Türkiye’de ve yurt dışında bu şekilde gönüllü idealist arkadaşlarımız varsa lütfen Hacer Hocama temasa geçsinler ve en kısa zamanda toplantı yapalım.

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN : Teşekkür ederim orada bir soru vardı.

SORU: aslında biraz cevapta verdiniz hocam soruma, ben şunu merak ediyorum mucitleri hep çok zeki insanlar olarak biliyoruz yani gerçekten mucit olmak için çok zeki bir insan mı olmak gerekir yoksa tabii merak, çok önemli.

MUSTAFA KÖKSAL: Efendim şimdi enteresan bir soru evet kamu oyununda bu şekilde de bir oluşum var bunu şimdi bizim üyemiz Hüner Tan Hocamız var Tıp Hocası ve zeka konusunda dünyanın uzmanlarından nobel madalyası almış bu hocamız dedi ki başkanım ben zekamı ölçtüm 70 çıktı dedi zekam düşük çıktı dedi şimdi arkadaşlar zekayı ölçen bir makine icat edilmiş değil önemli olan önemli olan iradedir bakınız ve istektir Edison mesela hepimiz bilirsiniz ampulü icat eden Edison olarak bilirsiniz demi Edison’a kendine has hiçbir icadı yoktur yapılmış icatları alır iradesiyle sabırla onu sanayiye uygulanmış hale getirir Ampul daha önce yapılmış fuarda görmüş Kanada’da ama çok kısa sürmüş birkaç saniye yanıyor sönüyor bunu ben daha fazla yanar hale getirebilir miyim günlerce aylarca çalışıyor neticede 550 saat yanar hale getiriyor Şimdi Edison’un ampulleri olsa hiç kimse almaz 550 saate bir ampul mü yapacağız ampulle ilgili bir patent taraması yapabilseniz binlerce patentle karşılaşsınız bugün 150 bin saat 200 bin saat dayanan ampuller çıktı o bakımdan bir icadında ilk mucidini bulmamız zor ve onun için size dedim oluşturacağınız grupta fikir üreten insanlar olsun bu felsefede de olsun önemli değil eğitimde okusun veya hutta kamu yönetiminde okusun iktisat okusun önemli değil fikir üretmekten hoşlanan düşünme düşünce üretmekten hoşlanan arkadaşlarımız bir araya gelelim ve bu patent olayını da işin içinde öğrenelim dosyayı da hazırlayalım bak Uğur Hocam bize söz veriyor Uğur Hocamda bizim patent dosyamızın uluslararası düzeydeki ücretsiz takipçisi olsun olur mu Uğur hocam söz aldım olay budur

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN : Evet sizin bir sorunuz vardı

UĞUR KÜRŞAT YALÇINER: Benim ODTÜ’de birkaç tane öğrenci var bu buluşlarına destek verdiğim ben onlarla bir sözleşme yapıyorum patent masraflarını onlar ödüyor idi şimdi TÜBİTAK geldi artık oraya dönecekler buluş ekonomik değer kazanırsa kazanmayabilir 3-5 sene sonra bir sembolik rakam yazıyoruz oraya o rakamın üstünde bir para alırsa onu bana ödüyor o süre içinde bütün danışmanlığını yapıyorum ben sembolik rakamla 100’lerce bin dolar değil 3000 dolar 4000 bin dolar gibi bir para yazıyoruz oda ekonomik değer kazanırsa geri ödemek kaydıyla yoksa 3 tanesi öldü zaten başvuru 2 tanesi süper gidiyor bakalım nasıl sonuçlanacak onun için söz veriyorum yani Mustafa Beyin söylediği şeye ben

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: teşekkür ediyorum hocam

SORU: Teşekkür ediyorum öncelikle size, yakın zamanda televizyonlarda görmüştük Erke adlı şirketin daimi enerji sağlayabilen bir alet mi buluş mu diyeyim artık ortaya koydu bunun aslı var mıdır sizin size başvuru oldu mu acaba teşekkür ediyorum

UĞUR KÜRŞAD YALÇINER: Erke aletiyle ilgili başvuru olmadı ama o konuda bilgiler ulaştı onun benzeri bir buluş bana geldi patent başvurusu yapıldı onu şeye gönderdim testte bende inanmıyorum başvurusu testte yönelik bilmiyorum ama yayınlandığında hepimiz göreceğiz

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN : Efendim

SORU: Emre Güner mekatronik mühendisliği, üniversitelerin görevlerinden biride ar-ge çalışmaları katkıda bulunmaktadır dediniz konuşmanızda Atılım Üniversitesi ar-ge çalışmalarında ülkemizde sıra olarak nerede yada çalışmalarımız var mı bilindiği gibi üniversite mühendislik dalında bir üniversite buna istinaden ülkemizde yapılan ar-ge çalışmalarına katkıda bulmak için bir üniversitemizde bir teknokent kurma projesi var mı acaba.

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN : Evet şimdi güzel bir soru teşekkür ederim. Atılım Üniversitesi olarak biz ar-ge yapmaya başladık biliyorsunuz teknolojiye de yatırım yapılan bir üniversite konumundayız 2005 yılında TÜBİTAK'ın desteklediği onların organize ettiği bir Güneş Enerjisiyle çalışan araba yarışması oldu İstanbul park pistinde bu araba yarışlarına formüla1 yarışlarının yapıldığı pist biliyorsunuz orada ODTÜ'den sonra biz ikinci olduk 16 üniversite ve bir lise katılmıştı oraya ondan sonraki yılda dördüncü olduk dolayısıyla güneş arabasını sanayi kuruluşlarımızla birlikte ürettik aynı zamanda mekatronik elektrik elektronik gibi bölümlerimizde üretim mühendisliği bölümlerimizde bu tür ar-ge çalışmaları başladı, küçük robotlar yapılıyor biliyorsunuz ayrıca bir robot topluluğumuz var robot klubümüz var üniversite bünyesinde ekonomik şeyimiz büyüdükçe önümüzdeki yıl beş bin öğrenciye çıkmayı öngörüyoruz yeni bir fakülte kuruyoruz biliyorsunuz güzel sanatlar tasarım mimarlık fakültesi dolayısıyla 2013 yılında 7 bin 8 bin aralığına çıkacağız öğrenci sayısı itibariyle Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100 yılı kutlanacağı 2023'te de 15 bin öğrenci aralığına 15'ten başlayan 15 bin civarındaki öğrenciye ulaşmayı ve 9 fakülteye ulaşmayı hedefliyoruz dolayısıyla bir taraftan eğitim öğretim yaparken yüksek nitelikte insan gücü yetiştirirken bir taraftan da Ar-ge bir taraftan danışmanlık çünkü 6-7 tane de bizim Avrupa Birliği ve DPT'den aldığımız bağlı projelerimiz var devam ediyor bunlar. Dolayısıyla mühendis sayımız arttıkça da bu tür teknolojiye yatırım yapmaya devam edeceğiz zaten bu bağlamda da mucitler ve araştırmacılar derneği ile iş birliği yaptık diğer sivil toplum kuruluşlarıyla da ki bu tür işbirliklerini sürdürüyoruz bir de Erasmus kapsamında yüksek lisans programları da açmayı hedefliyoruz YÖK'ten zaten yazı geldi biliyorsunuz Avrupa Birliği ülkeleriyle bir yüksek öğretim ağı oluşturuldu üye ülkeler ve aday ülkeler arasında amaçta 2010 yılına kadar Amerika'yı Ar-ge'de yakalamak veya en az onun düzeyine çıkmak istiyor aday ülkeler Avrupa Birliği bunu yapmak içinde araştırma geliştirme ve yüksek öğretim düzeyinde bir yapılanmaya doğru gidiliyor Türkiye'de buna katılıyor Türkiye'de şuan 93 üniversite var bunların 65'i bu Erasmus kapsamında bizim üniversitemizde dahil dolayısıyla bu tür faaliyetlere teknolojik bağlamda devam ediyoruz tabii Türkiye'nin potansiyeli çok büyük siz gençler bunu göreceksiniz Türkiye genç ve dinamik bir nüfusa sahip bir ülke nüfusun %38'i 0-14 yaş grubunda 14 yaş 25 yaş grubunda %22'lerde genç dinamik bir nüfus sanıyorum bu tür etkinlikleri Türkiye iyi organize ettiği iyi eğitim verdiği sürece Türkiye hem patentte hem bilim üretmede hem Ar-ge'de araştırma geliştirme de hak ettiği yeri alacaktır.

MUSTAFA KÖKSAL: Ben bir şey daha söylemek istiyorum

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: Buyurun Mustafa Bey

MUSTAFA KÖKSAL: Şimdi arkadaşlar bakın mesela burada çok önemli bir nokta var şuanda yapılmış buluşlar birkaç sene sonra ilkel hale gelecek bazısı 6 ay sonra 1 ay sonra bazısı 3 sene sonra 5 sene sonra ben size en son bir Türk mucidinin yaptığı bir buluştan bahsedeceğim şimdi bakınız neler olacak buluşun sonunda şöyle ufkunuzu bir geri dönüp ileri doğru açalım şimdi bir kumaş icat etmiş kumaş bildiğimiz kumaş veya hutta kumaşın içinde görünmeyen kıldan daha ince nano teller düşünün çocuğunuz dışarıda telefon da kapalı ve yahutta telefon imkanı yok evinizde herhangi bir alıcı da örneğin bilgisayarda çocuğun nerede kiminle konuşuyor nerelerde geziyor görebiliyorsunuz veya toplu iğnenin ucunun çok çok daha küçük de bir elinizin bir nokta herhangi bir boya düşünün orada isterseniz Amerika'da olun evinizin içine kimler geliyor neler konuşuyor görüntüsüyle beraber size veriyor. Önümüzdeki yıllarda bunun biraz daha şeyi şimdi bir Amerikan firmasıyla anlaşta üretimi için ve bu elbiseleri de biraz önce ifade ettiğim elbiselerini Türk ordusuna da yapacak, Genel Kurmay da mesela nerede askerimiz işte diyelim ki Bağdat'ta veya herhangi Balkanlarda savaş anında asker nerede yaralandı yara durumu nedir karargahta bunu görüntülü bir şekilde izleyebilecekler yani buluşta sakın umutsuz olmayın bizde şöyle bir kanaat var yav Türkler icat yapamaz Türkler şunu yapamaz bunlar hepsi bilgisizliğin ve cehaletin örneğidir çağların en büyük bilgini İbni Sina ki çağların en büyük bilginini yetiştiren Türk ulusudur Dünyadaki ilk robotları sibermetik bilimini kuran robotları geliştiren

Cezeri Türk ulusunun evladı cebir bilimini bulan Harezmi Türk ulusunun evladı Orta Çağ karanlığını aydınlatanlar bunlardır bu ulustan çıkmıştır sakın moralinizi bozmayın biz işte şunu yapamayız bunu yapamayız ve kendinize güvenin ben size ilerde belki getiririm liseyi zor olarak bitirmiş fakat bugün çok ileri düzeyde icat yapmış ve 28-29 yaşında profesör olmuş insanlarla tanıştırırım ben siz isterseniz. Türk bunlar bakınız o bakımdan sizlerde bu yaşta hemen bir icat yönelin bir şey düşünün fikir düşünün oluşturmaya düşünce üretmeye başlayın biz işte biz buradayız arkadaşlar teşekkür ederim benim diyeceklerim bu kadar

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: Hoca hanım

SORU: Hocam bir tatlıya bağlamak anlamında bir soru sormak istiyorum Uğur Hocama, sonuç olarak baklava kime aittir hangi coğrafi bölgeye ait beyaz peynir ve yoğurt deyince insanların aklına ne geliyor yurtdışına gidenler bilirler işte krep peyniri şimdi baklavaya da sahip çıktılar yıllardan beri biz bunu yapıyoruz yiyoruz işte Gaziantep'liler biz iyi yapıyoruz derler, baklava kime ait sonuç olarak .

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN : Diğer soruyu da alalım başka sorusu olan var mı toparlamak açısından iki soruyu daha alalım hepsini birden cevap verelim.

SORU : Emre Yıldız Hacettepe üniversitesi Fizik Mühendisliğinde öğrenciyim. Sayın Köksal'ın bu karamsarlık üzerine bahsettiği konularla ilgili bir örnekle soru sormak istiyorum şimdi bildiğimiz kadarıyla Türkiye'deki yabancı kaynaklı sermayelerin 70 milyar dolar sıcak parası bulunuyormuş Türkiye'de ve bunun 5 milyar dolarını piyasadan çektiklerinde bir ekonomik kriz Türkiye'de meydana geliyor ve işte döviz fırlıyor Türk lirası değer kaybediyor işte insanlar mal varlıklarını belli bir miktarını %belli bir miktarını kaybediyor bütün bunlara sebep olacak Türkiye'de böyle bir iktisadi çöküntüye sebep olacak miktar beş milyar dolarlık bir parayken ben Sayın Köksal'a asıl sormak istediğim soru Türkiye'de kendi şahit olduğu yıllar içerisinde sadece patent konusunda patent sistemindeki Türkiye'nin maddi kaybı nedir bununla yani bu beş milyar dolarlık kıyaslanacak olursa Türkiye'nin maddi kaybı nedir.

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: Sizin sorunuzu da alalım

SORU: Ayhan Tarancı Başkent Üniversitesi ekonomi hukuku, aynı zamanda Uğur Beyinde öğrencisiyim. Öncelikle Uğur Hocama şunu sormak istiyorum Uğur Hocam Trips Anlaşmasının kabul edildiği yıllarda görevde bulunmuştu 95 yılında Trips Anlaşması genel bir anlaşma olduğu için bir çok ülkenin kabul ettiği bir anlaşma benim okuduğum makalelerin birinde Trips Anlaşması Gümrük Birliği'ni de öngörüyor denildi fakat kısmi olarak Gümrük Birliği engellendiği için Türkiye bunun içine giremedi böyle bir tasarı var mıydı .

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: Evet teşekkür ederim o zaman üç tane sorunuz var ben kısaca özetliyeyim Aycan Hoca bu patent konusunda baklava olarak bir yöresel bir coğrafi sordu hacettepe Üniversitesinden konuştuğumuz Emre Yüksel patent sisteminin maddi kayıplarını sordu Soykan Tarancı Başkentten, Trips Anlaşmasıyla ilgili size bir soru sordu, efendim sizden başlayalım buyurun.

UĞUR KÜRŞAD YALÇINER: Tripsle açtı Trips anlaşması genel nitelikli bir anlaşma 1 Ocak 1995 yılında yayına girdi ilk imzası tarihi itibarıyla, 128 ülke şimdi 152 bitaraf Gümrük Birliği dediğimiz Avrupa Birliği ile olan Gümrük Birliği de 1 Ocak 1996 da yürürlüğe girdi her ikisinin müzakere süreci aynı döneme rastlar yani bir kısmı Cenevre'de müzakerelere gidiyorduk sonra geliyorduk Brüksel'de müzakerelere ben o zaman Gümrük Birliği müzakere bugün tam üyelik müzakerelerinde baş müzakereci Ali Babacan deniyor ya o zamanda Akın Aktuna vardı Büyükelçi üzerindeki üyelik gidip geliyorduk Gümrük Birliği özel bölgesel nitelikli bir anlaşma olarak Trips anlaşmasını mecburen kabul etmek zorunda yani Trips Gümrük Birliği'ni öngörmüyordu Trips genel hükümleri öngörüyordu ama Avrupa Birliği müzakerelerinde dedi ki geçiş süresinde geçiş süreci içerisinde Trips anlaşmasındaki geçiş süreçlerini kullanmayacaksınız. Bizim Trips anlaşmasına girdiğimizde 5 yıllık geçiş süreci vardı anlaşma hükümlerini uygulamamak için, ama gümrük birliği'ni yaptığımızda 1 Ocak 1996 yani 4 yıl öne alın dedi bize Avrupa Birliği, tabi ki Türkiye'de doğal olarak bunu kabul etti Gümrük Birliği'ni yapmak için ama, bir şartla ilaçta patentleri patent korumasındaki bu geçici sürecimizi biz kullanacağız dedi ve bu 5 yıllık süreyi 1 yıllık eksikliğine indirtti, Avrupa Birliği zaten müzakereler birkaç defa kitlendi yani masadan kalkındı gelindi buraya veya burada masadan kalktı Dışişleri Bakanlığına gidildi ilaç patentleri şeyi kesmişti müzakereleri sonunda orada taviz vermedi

Türkiye daha sonra 1 yıl kadar bir taviz verildi öbür tavizleri verdi çünkü zaten Trips anlaşmasını büyük bir kısmını yerine getirmişti fikri sinai haklarda dolayısıyla Trips anlaşmasını Gümrük Birliği'ni öngörmüyordu Gümrük Birliği Trips anlaşmasını şart koştu.

Baklavaya gelince baklava aslında herkese ait şöyle söyleyeyim, Yunanistan baklavayı tescil ettirmiş yoğurdu ayrı vs yi işte kebabı vs tescil ettiriyormuş. Şimdi tescil ettirilen malla coğrafi işaret kavramı olarak baktığımızda birbirinden farklı bugün Türkiye'ye de bu kavga oluyor, coğrafi işaret kavramını bilmeyenler bu tartışmayı ileriye sürüyor gazetelerde vs'lerde Malatya'nın ve gene yakın çevre ilin bir yiyeceği var (Aycan Hoca Adana Kebap gündeme geldi Adana Kebap Hocam) onun durumu ayrı (Aycan Hoca o başka) onun durumu çok başka iki kent aynı ürün üstünde hak iddia etti, bunlar Ankara'ya gelmişler Türk Patent Enstitüsü'ne başvurmuşlar, bunu bakan anlatıyor "o bana vereceksin hayır ona vermeyeceksin" diye. Şimdi kavram şu coğrafi işaret bir ürünün adıyla bir kentin yörenin adıyla anılmak, Antep fıstığı var Siirt Fıstığı var ikisi de fıstık, biri Antepfıstığı biri Siirt fıstığı farklı, dolayısıyla baklava Yunan Baklavası bizimki de Antep Baklavası Urfa baklavası bunlarda farklı bunun içinde de farklar var yani lahmacun Antep ve Urfa'da lahmacunları bile farklıymış çok farklıymış ben sonra öğrendim bunu lezzetleri de farklıymış ürünün kendi adı ile anılıyor olduğu zaman coğrafi işaret baklava ile anılıyorsa coğrafi işaret baklava Yunanistan tescil ettirmiş bizde ettirebiliriz biz aslında ettirmeliydik burada Yunanistan'a kızmamalım adam işini yapmış biz duruyoruz biz niye tescil etmiyoruz bunu tescil o kadar kolay ki, Türkiye'den tescil alıyorsunuz, bildirimde bulunuyorsunuz bütün Türk halılarının Avrupa'da tescili var kimse bundan bahsetmiyor ne zaman yapıldı 1996 yılında önce tüm halıları Türkiye'de coğrafi işaret olarak tescil ettik, sonra ben başkan kendi bildirimizi Dışişleri Bakanlığı üstünden Avrupa'ya yaptık baklavayı da, yapabiliriz diye düşünüyorum

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAİL BİRCAN: Teşekkür ederiz Mustafa Bey buyurun.

MUSTAFA KÖKSAL: Efendim şimdi Emre kardeşimiz öyle bir soru sordu ki esas işin can damarı yani ben bu işlere girdikten sonra işte bu gibi şeyleride biraz araştırdık, patentle ilgili 1930 yılında sinai mülkiyet gazetesi çıkmış Türkiye'de 30 milli patent alınmıştır 30 tane milli patent alınmış pardon 32 tane, ilk gazete o zaman yayınlanmış o güne kadar kaynak yok böyle bir şey yapılmamış 2000 yılında da 30 adete düşmüştür bu sayımız yani geçen süre içerisinde mesela benim hatırımda kalan 1940'lı yıllarda sizde tanırırsınız Prof. Dr.ümit Kaftanoğlu'nun babası Fikret Amca yarı otomatik fotoğraf makinesi icat etmiş, icadının patentini de almış yıl 1940 düşünün, yani demek ki Türkiye'de bir kültür var yani bu işin yani bu iş biliniyor Türkiye'de ve bununla kendine bir apartman yaptırmış geliriyle şeye Hoşdere de düşünün ve çocuklarının hepsini de okutmuş bilim adamı yapmış. Şimdi 1990 yılı Cumhuriyet tarihinde eğer 1930 lu yıllar ilk Kuvay-i Milliye denilen ilk yıllarını bir tarafa bırakırsak orayla mukayese yapmak yanlış olur çünkü çok yoğun bir çaba var o zaman 90 yılı milat gibi, şimdi 90 yılından 1950 yıllara kadar gidin gelin şöyle bir örgütlenme yok ve örgütlenme olmamışken devletde kendisi bu tip işleri hiç takip etmemiş. Örneğin gidiyorsun devletin ilgili kuruluşuna diyorsun ki Türkiye'de kardeşim kaç tane bilim adamı yurt dışında okutmuşsun, sorusunu soruyorsun bunlar dünyanın neresinde çalışıyor sorusunu soruyorsunuz bakınız 1990 öncesi için söylüyorum bunları veya Türkiye'de kaç patent alınmıştır bunların kaç tanesi üretilmiş bu soruların cevabını muhatap olarak hiç kimseyi bulamıyorsun. Şimdi 90'dan sonra Türkiye'de örgütlenme neticesinde sadece bizim için söylemiyorum her tarafta bu kültür yayılmaya başladı artık yavaş yavaş bu işin önemi kavrandı patentin önemi kavrandı icadın önemi kavrandı esas gelişmenin ekonomide lokomotifin teknoloji olduğunun farkına vardık ve ciddi bir şekilde Türkiye'de ar-ge çalışmaları başlatıldı arkadaşlar. Şimdi Emre'nin sorusuna geçeceğim, tabi devletin elinde böyle bir istatistik yok ancak benim araştırmalarım biraz önce size bir film izlettim ben dünyada smart kartların icadı şimdi düşünün bunu biz dünya patentini almış olsaydık Türkiye'ye kaç milyar dolarlık para akacaktı ikinci bir örnek vereceğim internetten gör video kart kalitesini görüntü naklini gerçekleştiren Türk mucit Preof. Reha Civanlı, ancak patenti, Amerika'da alan Berl laboratuvarları desteklediği için şuanda hepiniz 5 dolar oraya para ödüyorsunuz kaç bin milyar dolar gidiyor düşünün esas Türkiye'nin ve bütün ülkeler için aynı şey geçerlidir kurtuluşu, fikir üretmek proje üretmek projeyi buluşa dönüştürmek buluşu pazara sunmak ve esas ekonominin kaynağı olan yeniliklerden büyük çaplı para kazanmaktır yani Türkiye'nin bu kurtuluşu bu

borçlardan sıyrılması her şey buna bağlıdır ve Türkiye’de çok güzel gruplar oluşuyor ekipler oluşuyor bir tane de siz yapın üniversite burası ne güzel biz de buradayız Sayın Rektörüm kapısını sağ olsun sonuna kadar açtı bizde size öncülük yapalım destek olalım buradan da küresel düzeyde buluşlar çıkaralım neden olmasın zekayla da fazla ilişkisi yok bunun o arkadaşımız çıktı mı bu işin zekayla da fazla şeyi yok herkes buluş yapabilir o kadar.

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAIL BİRCAN: Teşekkür ediyoruz, Hacer Hanım buyurun.

SORU: Hocam son bir şey açık kalmasın diye o nokta patenti olan bir ürünü kullanabilmek için diyelim ben onu kullanmak istiyorum patent enstitüsüne mi başvuracağım o kişiyi mi bulacağım ona her seferinde ne kadar para ödenecek bunu kim belirliyor, sırf Berl laboratuvarına 5 dolar deyince aklıma geldi.

MUSTAFA KÖKSAL: Şimdi şimdi hocam o şöyle, buluş sahibiyle sizin yapacağınız anlaşmaya bağlı, buluşun durumuna göre değişiyor o sizden milyonlarca bakınız basit bir traş makinesi şeyi için 80 milyon doları almış adam yani sizden 5 milyar dolar da isteyebilir onun üretim hakkı için

SORU: ONUN SINIRI NEDİR ONU ACABA ARKADAŞLAR BUNU DERKEN

MUSTAFA KÖKSAL: Türkiye’de noterden anlaşma gerekiyor yani o patentin nereye gittiğinin tescilli için Türkiye’de noterden bir anlaşma yapacaksınız, kişiyle gideceksiniz ben bu buluşu işte onunla anlaşma yapacaksınız önce, bu arada patent uzmanının da bulunması lazım yanınızda avukat falan bulunması lazım yani, buyurun hocam

UĞUR KÜRŞAD YALÇINER: Bunun prosedürü şu, patentli olduğunu biliyorsunuz patenti biliyorsunuz, önce o patent geçerli mi diye bakacaksınız, Türk Patentten yıllık ücretleri ödenmiş mi geçerli değilse ölü patentin hükmü yoktur o zaman para vereceksiniz geçerli ise o zaman patentin sahibine müracaat edeceksiniz ve ben bu buluşu üretmek istiyorum diyeceksiniz ve anlaşacaksınız aranızda eğer kendisini bunu üretiyorsa size üretme iznini vermeyebilir gerekçesini bile göstermeden vermeyebilir eğer üretmiyorsa 3 yıl sürede üretmemişse yani patenti aldığı halde kullanmıyorsa bu kez zorunlu lisans teklifinde bulunursunuz bana mecbursun kardeşim seni üretmiyorsun çünkü bunu madem aldın patenti tekellik hakkını kötüye kullanıyorsun zorunlu lisans talebinde bulunursunuz anlaşabilirseniz orada miktarda anlaşılıyorsunuz yoksa bir prosedür daha var atlayabilirsiniz bu tür patent enstitüsüne müracaat ediyorsunuz size arabuluculuk yapıyor anlaştırmaya çalışıyor ve yine olmazsa mahkemeye başvuruyorsunuz mahkeme bilirkişi yoluyla miktarı belirliyor ve belirli bir süre belirliyor ve siz üretiyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI PROF. DR. İSMAIL BİRCAN: Teşekkür ediyoruz ben çok kısa bir sentez yapıp kapatacağım sabrınızı taşırmamak için. Bugün iki değerli konuşmacımız Sayın Köksal ve Sayın Yalçiner bize patent nasıl alınır konusunda patentin tanımından başlayarak ekonomik boyutunu teknolojik boyutunu mevzuat boyutunu önemini uluslararası ilişkilerini ve ticari boyutunu sürecin tarifnamesinden başlayarak faydalı modele kadar giden süreç içinde ve uygulamalarıyla paylaştılar. Bunu sorularla ve cevaplarla biraz daha açmış olduk, önümüzdeki 28 Mart Çarşamba günü “nasıl mucit olunur icat nasıl yapılır” şeklinde iki konferansla devam edeceğiz bu konferansın bu panelle de yakın ilişkisi var sanıyorum onu da hep birlikte izleme fırsatıbulacağız. Ben tekrar her iki değerli konuşmacımıza bizlerle bu önemli konuyu paylaştıkları için üniversitemize gelerek katkı sağladıkları için teşekkür ediyorum. Siz değerli öğrencilerin sabrınız için teşekkür ediyorum iyi günler diliyorum.